

श्रवण अपांगता भएकाहरूलाई परिवारसँग जोडिनमा सहयोग

श्रवण अपांगता भएकाहरू आफ्नो घरबाट टाढा रहँदा उनीहरूको नजिकको परिवार, आफन्तसँग जोडिनका लागि उनिहरूले भिडियो कलहरू प्रयोग गर्नपर्दछ। त्यसका लागि भिडियो कलमा छुट (सब्सडी) उपलब्ध गराइएको छ, तर उनीहरूको परिवारका सदस्यहरूलाई त्यस्तो छुट (सब्सडी) छैन र त्यसको कारणले परिवारसँगको सञ्चारमा रोक लागेको छ।

सिफारिशहरूको सारांश

तत्काल गरिनुपर्ने: श्रवण अपांगता भएका व्यक्तिहरूलाई भिडियो कल गर्ने सेवामा छुट सहितको अतिरिक्त “परिवार” सिम प्रदान गरि योस।

अनुसन्धान

- LIRNEasia ले नेपालमा १५ देखि ६५ वर्ष उमेर समूहका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूका बिचमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको पहुँच तथा प्रयोगका बारेमा बुझ्नका लागि सम्पूर्ण देशकै प्रतिनिधित्व हुने गरी सर्वेक्षण सञ्चालन गरेको थियो। सन् २०१८ को अगष्ट देखि अक्टुबरको बिचमा सात वटै प्रदेशलाई समेट्ने गरी १०० वटा भिन्न भिन्न वडाहरूका ४०० वटा घरहरूका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूसँग अर्न्तवार्ता गरिएको थियो। अर्न्तवार्ताको प्रश्नावली अपाङ्गताका प्रश्नसम्बन्धी वार्शिगटन समूहमा आधारित थियो। सर्वेक्षणको परिणामले ९५ प्रतिशत आत्मविश्वास अन्तर र घनात्मक/कृणात्मक ± ९.८ त्रुटिको सम्भावना सहित राष्ट्रिय प्रतिनिधित्व गर्दछ।
- LIRNEasia ले प्रदेश १, २, ३ र ५ का शहरी र ग्रामीण क्षेत्रमा गुणात्मक अनुसन्धान सञ्चालन गर्‍यो। यो अनुसन्धान नेपालमा अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सूचना तथा सञ्चार प्रविधिले कसरी स्वतन्त्र जीवन सुनिश्चित गर्न मद्दत गर्न सक्छ भन्ने बुझ्नका लागि तयार गरिएको थियो। १७४ जना अपाङ्गता भएका व्यक्ति र ९ जना मुख्य सूचनादाताहरूसँगको अर्न्तवार्तामा उठेका मुख्य विषयवस्तुहरूको पहिचानका लागि ग्राउन्डेड सिद्धान्त (Grounded Theory) अवलम्बन गरिएको थियो।

मुख्य निष्कर्षहरू

- १५-६५ उमेर समूहका १.६ प्रतिशत जनसंख्या अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू रहेका छन्।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूमध्ये केवल १६ प्रतिशतको मात्र मासिक आम्दानी छ। सो बाहेक अन्य व्यक्तिहरू मोबाइल फोन तथा डेटा (इन्टरनेट) का लागि परिवारको वित्तिय सहयोगमा निर्भर छन्।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूमध्ये केवल ३२ प्रतिशतसँग मात्र मोबाइल फोन छ, र लगभग सबै फोन (९५.५ प्रतिशत) प्रीपेड कनेक्सन रहेको छ।
- मोबाइल फोनको सबैभन्दा ठूलो प्रयोग सामाजिक तथा पारिवारिक सम्बन्धहरू व्यवस्थापन गर्ने क्षमता (३३ प्रतिशत अपाङ्गता भएका मोबाइल फोन प्रयोगकर्ताहरू) र आपतकालीन अवस्थामा अन्यलाई सम्पर्क गर्ने सकिने क्षमता (३२ प्रतिशत अपाङ्गता भएका मोबाइल फोन प्रयोगकर्ताहरू) मानिएको छ।
- ४१ प्रतिशत अपाङ्गता भएका इन्टरनेट प्रयोगकर्ताहरूले नियमित रूपमा इन्टरनेट प्रयोग नगर्नुको मुख्य कारण डेटाको लागत नै हो भन्ने बताएका छन्।
- सहयोगी प्रविधि (एसिस्टिभ टेक्नोलोजी (Assistive Technologies) लाई मुलतः आर्थिक सामर्थ्यका कारण पहुँच बाहिर रहेको भनिएको थियो।

थप जानकारीकोलागि सम्पर्क <http://bit.ly/NPtech4PWD>

थप जानकारीकोलागि सम्पर्क

बाबु राम अर्याल अध्यक्ष सेन्टर फर ल एण्ड टेक्नोलोजी
baburam@cltnepal.com | ९७७ ९८५१०४८४०९

प्रा.डा. रोहन समराजिबा अध्यक्ष लर्न एसिया
rohan@lirneasia.net | ९४ ७७३५२३६९

FORD FOUNDATION
Working with Visionaries on the
Frontlines of Social Change Worldwide

